

**KONKURS PRZEDMIOTOWY Z HISTORII
DLA UCZNIÓW DOTYCHCZASOWYCH GIMNAZJÓW**

12 marca 2018 r. – zawody III stopnia (województwie)

Witamy Cię na kolejnym etapie konkursu przedmiotowego z historii. Pamiętaj o uważnym czytaniu zadań. Na ich wykonanie przeznaczają się 90 minut.

Życzymy Ci powodzenia!

Tekst do zadania 1.

Rejtan, czyli raport ambasadora

*Wasze Wieliczeństwo [wysokość], na wstępie spieszę donieść:
Akt podpisany i po naszej myśli brzmi,
Zgodnie z układem wyłom w Litwie i Koronie
Stał się dziś faktem, czemu nie zaprzeczy nikt. [...]
Muszę tu wspomnieć o gorszącej scenie,
Której wspomnienie budzi we mnie żal i wstręt,
Zwłaszcza że miała ona miejsce w polskim sejmie,
Gdy podpisanie paktów miało skończyć się.
Niejaki Rejtan, zresztą poseł z Nowogrodu,
Co w jakiś sposób jego krok tłumaczy mi,
Z szaleństwem w oczach wszerek wyciągnął się na progu,
I nie chciał puścić posłów w uchylone drzwi [...]*

J. Kaczmarek, *Wiersze i piosenki*.

Melania Sobańska-Bondaruk, Stanisław Lenart: *Ćwiczenia źródłowe dla gimnazjum*; Warszawa 2002.

Zadanie 1. (0-4)

Wykorzystując informacje zawarte w tekście oraz wiedzę pozaźródłową, wykonaj poniższe polecenia.

A. Do jakiego wydarzenia historycznego nawiązuje cytowany wiersz?

.....
.....

B. W którym roku miało miejsce to wydarzenie?

.....

C. Kto jest adresatem tego raportu? Zapisz dokładnie imię tej osoby.

.....

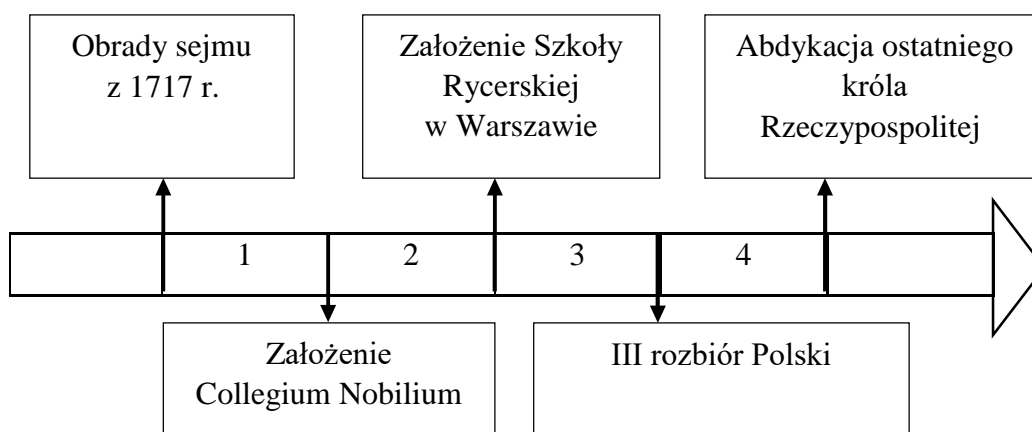
D. Podaj przykład (tytuł) innego dzieła literackiego lub malarskiego wraz z jego autorem, którego bohaterem jest Tadeusz Rejtan.

.....

Tekst i taśma chronologiczna do zadania 2.

Sąsiednie Królestwo Polskie upadało coraz bardziej, stawało się coraz bardziej rozbite i bezsilne. Król-elekt był bezsilny. Władza była w rękach szlachty. Stanu mieszczańskiego nie było; chłopcy byli niewolnikami szlachty i traktowani przez szlachtę jak jej poddani. Szlachta żyła z potu chłopów, rozrzutnie i hulaszczco. (...) Zjednoczyli się, zainspirowani przez Fryderyka, Rosja, Austria i Prusy (...). O ile nabycie terytorium nie było działaniem prawnym, to znajdowało swoje uzasadnienie w okolicznościach.

Friedrich Polack; *Geschichtsbilder aus der allgemeinen und vaterländischen Geschichte*, Lipsk 1902.

Zadanie 2. (0-1)

Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Opisana w tekście sytuacja Rzeczypospolitej miała miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1.   B. 2.   C. 3.   D. 4.

Tekst do zadania 3.

W skarbcu katedry wawelskiej znajduje się szabla ofiarowana księciu Józefowi Poniatowskiemu. Napisy na obu stronach brzeszczotu brzmią:

*Stanisław Kadety Tyś Żołnierze zrobił
A tak waszym staraniem wszędzie Polak pobił
Choć naród był upadł, Potomność niech Powie
Że we Włoszech, nad Renem, bili twe Uczniowie*

*Wojsko/ Polskie/ Jaśnie/ Oświeconemu/ Xsięciu
Józefowi/ Ministrowi Wojny/
Józefowi / Xsięciu/ Poniatowskiemu/ 1808/ Dnia 19. Marca/
Kto poznał twe chęci/ Męstwo y Zieleniec/ z serc
czułych wokół/ uwija ci wieniec/*

[w:] *Corpus Inscriptionum Poloniae*, katedra krakowska na Wawelu, Kraków 2002.

Zadanie 3. (0-3)

Uzupełnij zdania.

A. Wymieniony w tekście *Stanisław* to .....

B. Fragment *Kadety Tyś Żołnierze zrobił* odnosi się do Szkoły noszącej nazwę .....

C. Państwo, w którym Józef Poniatowski był ministrem wojny, to .....

Zadanie 4. (0-9)

Do postaci A, B, C, D, E, F dopisz imiona i nazwiska, a następnie nazwij wydarzenia, z którymi są one związane.

A. ....

.....

B. ....

.....

Mikołaj I

Wydarzenie .....

C. ....

.....

Antoni Madaliński

D. ....

.....

Wydarzenie .....

E. ....

.....

F. ....

.....

Marian Langiewicz

Źródło ilustracji: Wikipedia

Wydarzenie .....

Zadanie 5. (0-6)

Uporządkuj wydarzenia z historii USA w XVIII i XIX wieku, wpisując w tabelkę cyfry od 1. do 6. Zaczynij od wydarzenia najstarszego.

	Wydarzenie
	Wybór Jerzego Waszyngtona na pierwszego prezydenta USA.
	Kłeska gen. Roberta Lee pod Gettysburgiem.
	„Bostońskie picie herbaty”.
	Uchwalenie konstytucji USA.
	Wydanie ustawy stemplowej.
	Początek wojny secesyjnej.

Zadanie 6. (0-1)

Podkreśl poprawne dokończenie zdania.

W walkach o niepodległość USA brali udział

- A. Tadeusz Kościuszko i Józef Bem.
- B. Kazimierz Pułaski i Józef Bem.
- C. Tadeusz Kościuszko i Kazimierz Pułaski.
- D. Kazimierz Pułaski i Ludwik Mierosławski.

Zadanie 7. (0-2)

Spośród wymienionych postaci wybierz jedną reprezentującą ruch ludowy i jedną reprezentującą ruch socjalistyczny. Zapisz je w tabeli.

Zygmunt Balicki, Roman Dmowski, Bolesław Limanowski, Jan Stapiński,
Michał Bobrzyński, Marian Seyda

A.	Ruch ludowy	
B.	Ruch socjalistyczny	

Zadanie 8. (0-4)

Zdecyduj, czy informacje dotyczące przedstawionej na ilustracji postaci są prawdziwe czy fałszywe. Wpisz słowo PRAWDA lub FAŁSZ.

	5 grudnia 2017 roku obchodziliśmy 150 rocznicę jego śmierci.
	Autor wielu prac, m.in. szkiców „Bitwa pod Austerlitz” oraz „Bitwa pod Arcole”.
	Zesłany na Syberię w 1887 roku, gdzie spędził pięć lat.
	Członek Tymczasowej Rady Stanu, referent Komisji Wojskowej.

Tekst do zadań 9., 10. i 11.

[...] Odtąd nie ma ani strzelców, ani drużyniaków. Wszyscy, co tu jesteście zebrani, jesteście żołnierzami polskimi. Znoszę wszelkie odznaki specjalnych grup. Jedyńm waszym znakiem jest odtąd orzeł biały. Dopóki jednak nowy znaczek nie zostanie wam rozdany, rozkazuję, abyście zamienili ze sobą wasze dawne odznaki (...). Niech strzelcy przypną do czapek blachy drużyniaków, a oddadzą im swoje orzełki. [...]

Andrzej Garlicki; Józef Piłsudski 1867-1935; Warszawa 1989.

Zadanie 9. (0-1)

Jakiemu wydarzeniu towarzyszyło przemówienie, którego fragment zacytowano powyżej?

.....

.....

Zadanie 10. (0-1)

Podaj dokładną datę i miejsce wydarzenia, z którym wiąże się powyższe przemówienie.

.....
.....

Zadanie 11. (0-1)

Czego symbolem miała być zamiana odznak między strzelcami i drużyniakami?

.....
.....

Tekst do zadań 12., 13. i 14.

(...) Nie mając dość sił na kontynuowanie wojny, bolszewicy byli zmuszeni przyjąć warunki. (...) podpisano w (...) pokój, który oznaczał otwarcie ogromnych obszarów od Bałtyku do Morza Czarnego dla ekspansji niemieckiej i austro-węgierskiej w ramach planu zwanego „Mitteleuropa”. (...)

Wojciech Roszkowski; *Najnowsza Historia Polski 1914-1945*; Warszawa 2003

Zadanie 12. (0-1)

Podaj datę podpisania pokoju, o którym mowa w tekście. ....

Zadanie 13. Zaznacz na mapie kółkiem miejsce zawarcia tego pokoju. (0-1)

źródło: Wikipedia

Zadanie 14. (0-2)

Jak strona polska zareagowała na wieść o warunkach tego pokoju?
Wykorzystując informacje z lektury autorstwa Wojciecha Roszkowskiego,
podaj dwa konkretne przykłady.

A.....
.....
.....

B. ....
.....
.....

Zadanie 15. (0-2)

Zaznacz na mapie, wpisując odpowiednie cyfry rzymskie, miasta,
w których powstały ośrodki władzy polskiej.

I – Polska Komisja Likwidacyjna

II – Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej

źródło: Wikipedia

Zadanie 16. (0-1)

7 X 1918 r. Rada Regencyjna wydała manifest do narodu proklamujący
odbudowę państwowości i szeroką, demokratyczną podstawę przyszłego
rządu. Które ugrupowanie polityczne nazwało ten manifest „komedią
niepodległościową”?

.....

